GSDRUCKSAC
…ches Reich
W, Wilmersdorf 1.
…herstr.73/II
…essedienst

…к II. ч. 77. (233) …ер, 10. квітня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Німецький наступ у Югославії

БЕРЛІН, 9. IV. — Не зважаючи на теренові трудноці та знищення шляхів, наступ німецьких військ на сербському й грецькому фронті відбувається успішно, хоч зустрічає завзятий спротив ворога.

Німецьке летунство серед несприятливих атмосферичних умовин вчора також заатакувало в масових атаках військові обєкти білгородської твердині. Розривні і запальні бомби спричинили вибух нових грізних пожеж у маґазинах та обєктах головного залізничого двірця. Ескадри спадних літаків і ловецьких машин атакували ворожі летовища в Сербії. При тій нагоді нищили на землі 32 літаки. 2 літаки поважно ушкодили. В районі ріки Сави німецькі літаки знищили залізничі мости, двірці й шляхи та обкинули бомбами поїзди з транспортами й засобами погінних матеріялів.

В районі Ускіб летунські ескадри атакували бомбами та обстрілювали скорострілами колони піхоти й вантажників.

Німецькі ловецькі літаки зістрілили вчора у південному просторі 20 ворожих літаків. У східній частині Стирії примусили осісти один ворожий літак типу Бристоль-Бленгейм.

7. IV. німецьке летунство атакувало сильнішими відділами Британію та британські кораблі. На морі довкола британських островів затопили вчора 2 ворожі торговельні кораблі місткости 3.000 тон. Три більші ворожі кораблі поважно ушкоджені.

Упродовж останньої ночі кількасот німецьких боєвих літаків перевело могутні атаки на багато військових обєктів на терені Вел. Британії. Біля гирла ріки Клайд к. Глезґова німецькі літаки успішно обкинули розривними та запальними бомбами два портові міста з чисельними уладженнями для вивантажування та корабельними майстернями. Крім того німецькі літаки атакували порти Бристоль, Ливерпуль, Айпсвич і Гервич. У відважному налеті один німецький літак заатакував розривними та запальними бомбами важні заведення британського воєнного летунського промислу в середній Англії. Коли німецький літак вже відлітав, можна було завважити пожежу монтажевої галі.

Ворог обмежився впродовж дня до поодиноких налетів на зайняті простори. Останньої ночі ворожі літаки скинули розривні й запальні бомби на кілька місцевостей прибережного простору північної Німеччини. Пожежі, що там спалахнули, скоро погасили. В одній місцевості на побережжі ворожі розривні бомби ушкодили мешкальні доми. Між цивільним населенням були вбиті та ранені.

Підчас тих атак ворог втратив 8 літаків; 5 ворожих машин зістрілили німецькі нічні ловецькі літаки, 1 зістрілила протилетунська артилерія, 2 — артилерія воєнної фльоти.

Загалом ворог втратив учора 63 літаки. Згинули 4 власні літаки.

Югославянський уряд утік із Білгороду

ЛОНДОН, 9. IV. — Аґенція Ройтера подає, що югославянський уряд залишив Білгород та виїхав до невідомої місцевости. Як подає у звязку з цим англійське інформаційне бюро, столицю Югославії залишив також англійський посол Кемпбел разом із персоналом посольства та перебуває тепер „десь у Югославії" в безпечному місці.

Переможний похід у Киренаїці

РИМ, 9. IV. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

На **югославянському фронті** в Альбанії дії передних стеж.

На **грецькому фронті** італійські війська на відтинку IX. армії відкинули місцеві атаки. Італійські летуни обкинули бомбами ворожі становища.

Літаки німецького летунського корпусу заатакували 6. IV. успішно маґазини муніції та скупчення військ на просторі **Югославії**. Підчас цієї акції зістрілено 3 ворожі літаки, а 17 літаків знищено на землі.

В **Киренаїці** італійські та німецькі панцирні частини та боєві змоторизовані відділи проломили сильний ворожий опір і зайняли **Барку** й **Токру**. Наступ іде далі.

Вночі з 6. на 7. квітня англійські літаки заатакували **Триполіс**, де збомбардовано лікарні й приватні доми. Вбито одну особу, кілька осіб ранено. Англійські літаки збомбардували кілька місцевостей на острові **Родос** без ніяких шкід.

У **Східній Африці** не було нічого нового.

Анґлія зірвала з Мадярщиною

БУДАПЕШТ, 9. IV. — Анґлійський посол у Будапешті Овен Ст. Клер Мелей повідомив мадярського премієра й міністра закордонних справ Бардошія, що Анґлія зриває дипльоматичні взаємини з Мадярщиною. Анґлійський посол просив можливо скоро видати йому пашпорти.

—o—

Розмова між Матсуокою й Молотовом

МОСКВА, 9. IV. — З приводу розмови японського міністра закордонних справ Матсуоки з головою сов. уряду й комісаром закорд. справ Молотовом — видано такий урядовий комунікат:

„Дня 7. квітня голова ради народніх комісарів і народній комісар закордонних справ Молотов прийняв японського міністра закордонних справ Матсуоку, якому товаришив японський амбасадор у Москві Татекава".

—o—

А таки котел...

Краків, 9. квітня 1941.

Югославянська несподіванка цікава для нас не тим, що вона змінила обличчя теперішньої політичної ситуації та започаткувала новий політичний період у цій війні — зрештою напевне короткотривалий, хоч може далекосяглий, — але тим, що спонукує до нових історіософічних міркувань на тему льоґіки й праґматичного звязку подій та їх повчальної вартости для держав і народів. Приїзд югославянських міністрів до Відня на те, щоб там підписатися під пактом трьох, немов накидав публіцистиці твердження, що зі змінею часу й обставин усе в світі діється інакше, що між політикою Югославії у 1941 р. та політикою Сербії у 1914 р. нема ніодної спільної риски та що той югославянський підпис ще раз підтвердив, що колишній балканський котел перестав бути котлом. Державний замах, що його безпосередньо потім перевели сербські реакційні військові кола проти миролюбного уряду Цветковіча (т. зв. радикальна партія, що її творцем і головою був сивобородий Пасіч, вірний антантофіл і ґерманофоб, була завсіди концентрацією найбільш назадницьких, ексклюзивних та імперіялістичних сербських елементів), — той державний замах перевернув коміть головою уваги про поступ політичної мудрости в балканських народів, які буцім то визволюють себе з-під впливу кривавої зорі, що світила над цілим їх півостровом.

Репресії проти членів попереднього уряду, що ввійшов на шлях співпраці з державами оси, вуличні ексцеси проти німецьких та італійських громадян, відродини взаємної сербсько-хорватсько-словінської ворожнечі та антаґонізму між сербсько-православною і хорватсько-словінською католицькою Церквою, все воно доказувало не тільки відсутність стабілізації відносин у тій частині Балкану, але навпаки — дало класичний приклад приповідкових „балканських" порядків. Здавалося, що після Румунії й Болгарії Югославія теж рішилася з тією „балканізацією" своєї країни остаточно зірвати та думати не партикулярними, а европейськими катеґоріями. Здавалося, що дійсно Югославія це не колишня Сербія і що з крови хорватського народнього трибуна Степана Радіча та сербського монарха Олександра виросла гармонія державного співжиття тих двох славянських народів та зрозуміння спільности їхніх інтересів. Здавалося, що досвід Чехословаччини і Польщі, і Норвеґії, і Бельгії, і Голяндії, тобто всіх тих малих держав, які вмовляли в себе свою нібито-велико-державність та ставали на котурни, або безвольно включали себе в систему анґлійської „політики рівноваги" (читай: вічних хитань) на европейському континенті, — що траґічний кінець усіх тих держав промовив до розуму й політиків і сірих сербських смертників. Здавалося врешті, що фільма „Перемога на Заході" має повчальну вартість також для сербських старшин, які — оглянувши собі її — повинні би радше бути скромніші та не побренькувати шаблею.

Але все воно „здавалося" — фальшиво. Показалося, що історія справді — всупереч усім новочасним теоріям — може інколи наверх повторюватись із тою нельогічністю, що так часто бентежить у житті одиниць і народів. У нинішніх подіях в Югославії вражає передусім брак льогіки, — не так на тлі самого акту, що недавно відбувся у бельведерській палаті у Відні, як радше на тлі всієї дійсности, яка чейже панує на Балкані. Просимо тільки подивитися на мапу: сусідами Югославії є Італія, Німеччина, Угорщина, Румунія і Болгарія — всі ці країни тісно з собою військово-політично повязані і творять один суцільний бльок. Тільки найкоротша й найвужча південна границя Югославії межує з англійською союзницею — Грецією. В такій ґеополітичній ситуації та ще й із маревом хаотизації внутрішніх відносин (міжнаціональна ворожнеча плюс опозиція тієї немалої частини сербського громадянства, яка стояла за реґентом Павлом і премієром Цветковичем) — пускатися на води протинімецьких провокацій, мобілізуватися і приймати в своїй столиці Ідена, — це справді політика, що її годі зрозуміти. Це не політика, а карколомна авантюра, що межує з самогубством.

Нинішня поведінка сербських радикалів справді пригадує їхню поведінку з-перед світової війни. Але вони мабуть гадають, що, поводячись удруге в тій самій половині того самого століття подібно — доведуть до подібного кінця. Зафасциновані вислідом світової війни — вживаються назад у ролю, яку грали тоді: слухають порад тих, котрим залежало на поширенні воєнного полумени, без огляду на те, чи воно спалить сербські хати, чи ні. Це була ризиковна гра, яка з політичним реалізмом не мала нічого спільного. Не закинувши поки час тієї ризиковної гри та спровокувавши нею марш німецьких військ і бомбардування Білгороду — серби доказали зайвий раз, що світова війна з її версайським „миром" була препоганою лекцією політичного реалізму, та що всі ті, які на світовій війні виграли більше, ніж раніше мріяли, затратили до решти почуття міри, ревно працюючи над тим, щоб мерщій втратити те, що зискали.

Нинішній Білгород ревно підтримує традицію Балкану, як символу котла, в якому кипить та який грозить завсіди, що ось-ось розірветься. Нинішній Білгород заперечує твердженню, що той котел вигас. Коли примусили Ґалілея відректися теорії Коперніка, що земля крутиться, він — безпосередньо після свого відречення — з розпукою крикнув: „е пур сі муове" (а всетаки крутиться. Всі ті, які раділи, що нема вже балканського котла, нині — дивлючись на сербські викрутаси — з прикрістю мусять признати: а всетаки той котел не перестав бути котлом, під який аматори війни підкладують вогонь. Річ, очевидно, не в тому котлі, а в тих, що його використовують для своїх цілей. Смішно думати, що на поправу їхньої долі може вплинути становище... сербських військовиків!

Чому Греція почала війну?

Роля французького ґенерального штабу.

Якщо були які сумніви, то вони розвіялися у звязку зі змістом документів, найдених у Ля Шаріт у Франції. З цих документів виходить ясно неприхильне становище Греції до держав оси вже в хвилині вибуху війни. З цієї збірки документів французького ґенерального штабу та уряду видно правдиве обличчя політики грецького уряду таким чином:

1. Вже в вересні 1939 р. грецький ґенер. штаб вислав до Анкари полк. Доваса, щоб навязати звязок з командантом французької експедиційної армії на Близькому Сході, ґен. Вейґаном.
2. В дні 18. вересня 1939 р. грецький посол у Парижі Політіс склав запевнення, що Греція бажала би відновити договір з Італією, якого речинець важности минав у жовтні, лиш остільки, „оскільки підписання такого договору не могло би перешкодити війні на сході".
3. В перших днях жовтня 1939 р. державний підсекретар закордонних справ Греції повідомив французького посла в Атенах, що Греція зі свого боку не утруднюватиме союзникам висадити війська в Солуні, але навіть підтримає активно, якщо операції матимуть запевнений успіх.
4. Звязки французького військового аташе в Атенах з грецьким ґен. штабом, що почалися з кінцем жовтня 1939 р., довели 2. XII. 1939 р., згідно з офіційним бажанням грецького ґен. штабу, до розмов про військові справи та до делеґування до Греції полковника французького ґен. штабу Маріо.
5. Відручне письмо ґен. Гамлена з 4. І. 1940 р. потверджує, що шеф грецького ґен. штабу повідомив його, що міг би загарантувати безпеку висісти на сушу в Солуні міжсоюзного експедиційного корпусу під умовою, що дістане матеріяльну підтримку, себто боєві літаки та відділи протилетунської оборони.

Німеччина довго не витягала висновків.

Німецький уряд повідомив уже давно грецький уряд про цей документарний матеріял, що дуже його обтяжує, та з незвичайною терпеливістю і смутком очікував дальшого розвитку грецької політичної акції. Щойно коли Греція віддала до диспозиції англійської фльоти свої бази на островах і коли Італія, як союзник Німеччини, примушена була виступити мілітарно проти Греції з приводу її незгідного з невтральністю поступування, Німеччина застерегла собі вичікуюче становище. Рішальним моментом були приязні почування німецького народу до грецького народу, надія та віра, що Греція, маючи на увазі свої життеві інтереси, отямиться і вплине на грецький уряд, щоб він найшов можливість повороту до правдивої невтральности.

Голоси перестороги.

Діючи згідно з тим, німецький міністр закорд. справ фон Рібентроп підчас розмови 26. VIII. 1940 року у Шушлі з грецьким послом дав грецькому урядові в рішучій формі вказівки, щоб відмовив обіцянок, даних Англії. Та незалежно від того грецький уряд був удруге поінформований заявою канцлера Гітлера, що Німеччина в ніякому випадку не стерпить присутности англійських військ на грецькій землі. При цій нагоді звернули увагу на промову канц. Гітлера з 30. І. 1941 р., в якій він завив: »Може мають надію на Балканах, та й у тому випадку я не багато давав би, бо одне певне: де б Англія не появилася, там її заатакують, а на це наші сили вистарчають«.

Замісць повороту до невтральности — вмоталися в сильця англійської воєнної політики.

Всі ці перестороги грецький уряд злегковажив собі. Цей уряд, — що треба підкреслити з притиском — не вважав навіть за вказане звернутися до уряду Великонімеччини з предложенням обговорити з ним можливости повороту Греції до невтральности. Причина того була зовсім ясна: Греція дозволила собі занадто сильно вмотатися в політику Англії поширити війну та через те не могла здобутися на власні рішення. В тому часі англійський уряд диктував Греції рішення. Врешті дійшло до того, що грецький уряд, який від часу війни з Італією обмежився тільки до використовування технічних частин англійського летунства, мусів потім з конечности йти раз обраною дорогою. Вкоротці по зайнятті Крети дійшло до того, що в Греції висіли відділи англійських військ, які обсадили всі важніші стратегічні точки.

Атени продовжували нещиро поводитись супроти Берліна.

Заяви, що їх час від часу складав уряд Греції з метою заперечити доконаним фактам, могли бути трактовані як новий доказ його нещирости й залежности від Англії.

Як дійшло до англійської ґарантійної деклярації?

Хоч Англія і Франція підчас світової війни знасилували незалежні і суверенні права Греції,— грецький уряд — республиканський і пізніше монархістичний — постійно був знаряддям англ. політики. Це виступило особливо ярко в моменті, коли англійська політика на весну 1939 р. почала інсценізувати систематичну акцію з метою окружити Великонімеччину. Дня 9. квітня 1939 року наступив демарш грецького посла в Лондоні в англійського міністра закорд. справ лорда Гелифекса. Під фальшивою притокою, немов би Італія мала намір обсадити Корфу, а Греція мусіла ставити опір — запитував грецький посол, яке становище займе в такому випадку Англія. Дня 13. квітня 1939 р. у відповідь на цей демарш наступила деклярація англійсько-французьких ґарантій для Греції.

Правдиве обличчя грецької закордонної політики підчас теперішньої війни.

Про становище Греції підчас теперішньої війни подаємо такі подробиці з актів французького ґен. штабу, що дісталися у Франції в німецькі руки:

Вже безпосередньо після вибуху війни у вересні 1939 р. грецький ґен. штаб за посередництвом висланого до Анкари полк. ґен. штабу Доваса наладнав звязок з шефом французьких сил на Близькому Сході, з ґен. Вейґаном, щоб почати переговори у справі висадження на сушу французького експедиційного корпусу в Солуні. Одночасно він мав домагатися, щоб передня сторожа експедиційного корпусу складалася з летунських відділів. Також у чисто політичній ділянці почали негайно діяти на користь ворогів Німеччини: французам уможливили тайний перевіз літаків, призначених для Польщі. Грецький посол Політіс зложив 18. вересня в Парижі запевнення, що Греція бажає відновити договір з Італією, що скінчиться в жовтні, тільки під тією умовиною, »оскільки того рода договір не перешкодив би в евентуальному утворенні східнього фронту«. Крім цього в одній нотатці французького міністерства закорд. справ з 20. вересня 1939 р. читаємо: »Грецький уряд веде таку політику невтральности, що урядово в найвищому ступні скрупулятна, але тайно звертається в напрямі евентуальної французько-англійської співпраці«.

Греція бажала „співпрацювати військово".

З початком жовтня державний підсекретар у грецькому міністерстві закордонних справ Мавроддіс заявив французькому послові в Атенах, що Греція не тільки не буде перешкоджати у висадженні на сушу союзних військ у Солуні, але також чинно підтримає цю акцію власними військами, якщо успіх цієї операції буде запевнений відповідною дипльоматичною і військовою підготовою. У французькому ґен. штабі робили приготування, щоб скріпити воєнні зброєння Греції, бо відоме було рішення Греції »співпраці у військових операціях більшого розміру«. Коли в жовтні Італія пробувала устійнити свої мирові взаємини з Грецією відновленням італійсько-грецького пакту про ненапад, грецький уряд саботував їх згідно з заявою грецького посла в Парижі Політіса, що її він склав кілька тижнів тому. Греція спротивилася підписанню нового договору з Італією та обмежилася тільки до виміни листів, що — як це запевнено Францію — залишили Атенам вільну руку »співдіяти з Францією та Англією вразі заіснування деяких можливостей«.

Тимчасом відбувалося далі наладнування греціько - французьких звязків у військовій ділянці. З кінцем жовтня 1939 р. відбулася дальша виміна думок між шефом грецького ґен. штабу, ґен. Папагосом, і французьким військовим аташе в Атенах, підчас якої знов обговорювано можливість висадження на сушу військ і справу »військових воєнних пристаней« біля Кавалі. Потім 2. XII. 1939 р. шеф грецького ґен. штабу виявив перед Англією і Францією формальне бажання почати військові розмови. Щоб почати військову співпрацю, у грудні 1939 р. шеф французьких збройних сил ґен. Гамлен вислав до Греції полк. Маріо з дорученням прослідити загальні умовини започаткування військової співпраці. Французький ґен. штаб вручив йому обширний квестіонар, що на нього має відповісти грецька військова влада. З кінцем грудня французький аташе фльоти в Атенах переслав своїй владі інформації про північно - грецькі пристані, що їх віддав йому до диспозиції грецький ґен. штаб.

(Докінчення буде).

Як організували студентську допомогу тому 20 літ?

(ДОКІНЧЕННЯ)

Наша тактика була така, що ми радше намагались найти таке джерело, де би негайно можна добути більшу суму. На масові пожертви в краю ми не числили, бо там був валютовий крах, польська марка постійно обезцінювалась і така акція вимагала довгого часу. До того ще й наші галицькі студенти приготовляли організацію тайного українського університету у Львові і самі числили на ті масові збірки, які дійсно були переведені переважно збіжжям. А наші видатки лише в Празі були 30.000 до 40.000 Кч. місячно і що місяця зростали приблизно на 10.000 Кч. Акція мусіла йти в скорому темпі.

В жовтні 1920 р. я дістав приказ, роздобути більші гроші в Галичині. Виготовлено всякі письма, передусім до галицького єпископату та до наших багачів в Галичині з тим всім виїхав я нелеґально через Тешин до Галичини. У Львові разом з Мих. Галущинським був я у митрополита Шептицького, що саме тоді вибирався до Америки як апостольський візитатор. Митрополит обіцяв нам допомогу і дійсно з подорожі по Европі вислав нам з Риму більшу суму. Д-р Федак зі Львова, нарікаючи, що паде з сил та що люди фальшиво думають, що він має скриню золота під ліжком— негайно дав 6.000 Кч. Також інші визначні громадяни Львова й на провінції як: директори Кульчицький, Заячківський, Нагірний, Павликовський, Ярема з Перемишля, Данишів з Станіславова всіми способами підпирали нашу акцію в краю. Десь з початком падолиста я вернувся до Праги, перейшовши границю з тов. Федковим в Команчі до села Видрань на Закарпатті. При переході границі поміг мені тов. Федків таким способом, що, знаючи жидівську мову, порадив мені вдавати жида. Ми ночували у жидів і я вдавав жида так, що нічого не говорив і ліг спати в капелюсі на голові, міжтим як Федків з жидами переговорював їхнім жарґоном. І дійсно жиди нас перевели без перешкоди на чеський бік.

Вже в грудні 1920 р. вислала мене академічна громада знову до Галичини, щоби зібрати для студентів коляду. Дня 13. XII. опівночі я прейшов границю з Видрань до Команчі і знову щось з місяць обїздив Галичину та за допомогою різних громадян і преси виконав своє завдання й у половині січня 1921 р. вернувся нелеґально через Тешин до Праги. Підчас моїх подорожей та інтервенцій в Галичині я сконстатував, що ціле українське громадянство без різниці станів і поглядів уважало допомогу українському студенству в Чехії за справу національну, ціле громадянство уважало нашу акцію тоді за найважнішу, так що аж любо було працювати, і я роздобув поважні суми. Кожний громадянин, що мав нагоду нашою акцією безпосередньо заінтересуватися допомагав чим міг і дуже радо. Я міг цілими тижнями законспіровано бувати у різних місцях краю (прим. один тиждень я жив нелеґально в монастирі оо. Василіян у Дрогобичі), я міг держати добрий контакт з Прагою, пять разів переходив нелеґально польсько-чеську границю і т. д.

Таку ж акцію пробував перевести буковинський студент Станько на Буковині. Великі осяги мали й інші референти допомогової секції передусім Іван Лемішка, так, що наша акція вповні повелась і нам вдалося в перших місяцях університетського року 1920—21 дати нашим студентам достаточні матеріяльні середники майже виключно з українських джерел.Але всі ці гроші не могли вже в половині 1921 р. вистарчити, бо почінаючи від літа 1921 р. прибували наші студенти до Праги вже масово. В літі цього ж року академічна громада мала вже до 600 членів, а в половині 1922 р. понад 1.500 членів, так що треба було місячно понад 400.000 Кч при місячнім мінімум до 400 Кч на одного студента. Наші студенти, своїми великими осягами в науці, своєю бездоганною поведінкою та зручною акцією зеднали собі великі симпатії серед чехів та інших чужинців. Тож розмірно не важко було нам найти відповідні чеські та американські установи, які давали нам такі матеріяльні допомоги, що вистарчили на студії цілим тисячам наших студентів на довгі роки. Тоді була матеріяльна ситуація нашої університетської молоді в Чехах зовсім забезпечена і молодь наша ці середники розумно й доцільно використала, чого доказом є сотки й тисячі бувших студентів у Чехах, а тепер нашої фахової інтеліґенції.

М. О. 31. 3. 1941.

Осип Болесташицький.

Енциклопедія Українознавства.

Українське Видавництво в Кракові приступає до видання **ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА**, що виходитиме від квітня 1941 р. щомісячними зшитками по 5 аркушів друку. Цілість обійматиме 6 зшитків, разом 30 аркушів друку, приблизно 500 сторін великого лексиконового формату, кількадесять одно- й багатокольорових таблиць, карт і мап та буде багато ілюстрована.

Начальний Редактор: Д-р Іван Раковський; члени Редакції: Д-р Євген Юлій Пеленський і Д-р Ігор Федів.

Енциклопедія Українознавства обійматиме всі ділянки українознавства, подасть відповідь на всі українознавчі питання та буде коротким **повним підручником українознавства**, необхідним для всіх українських товариств і урядів (організацій), парохіяльних і громадських урядів, читалень, шкіл, культурних діячів і загалом усіх наших освічених людей.

Ціна Енциклопедії Українознавства:

В ПЕРЕДПЛАТІ:

за один зшиток	10 зол.
за цілість — платне згори	50 „

КНИГАРСЬКА ЦІНА:

за один зшиток	13 зол.
за цілість	80 „

Передплату приймає „УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО", Краків, Райхсштрассе 34.

Ukrainischer Verlag, Krakau, Reichsstr. 34.

ПРОЩАЛЬНА ТЕЛЕҐРАМА МАТСУОКИ

БЕРЛІН, 9. IV. — Міністр закордонних справ Японії **Матсуока** переслав німецькому міністрові закордонних справ фон Рібентропові таку теєграму:

„Сьогодні рано слухав я Вашої радіо-промови у справі югославянського і грецького положення та одночасно довідався, що німецька армія виступила чинно. Пересилаю поздоровлення Канцлерові Гітлерові, Вашій Ексцеленції та німецькому урядові з остатнього залізничого двірця Малкіні, де прощаюся з Німеччиною і складаю Вам побажання щастя й успіхів.

Йосуке Матсуока".

БОГДАН ЛЕПКИЙ 47)

Крутіж

Палажка — з досвідом людина. Якщо до чого прийде, за нею, а не за Фалдовським потягне. Вона ж його не любить, бо скривдив її, понівечив життя. Палажка на ньому пімститься, як тільки нагода прийде.

З тими думками й заснула.

XVII.

День довго не хотів зі сну вставати. Окутався імлою, сонце хмарами прислонив і дрімав.

В Марусиній світлиці було так темно, що Палажка каганець засвітила.

Підновила вогонь на кабиці, докинула дровець і, впевнившися, що Маруся спить, пішла приготовити для неї сніданок.

Повіяв вітер, заскрипіла перед вікнами липа і Маруся розплющила повіки.

Повела перестрашеними очима: де вона є і звідкіля тут узялася? Хотіла зірватися, вибити вікно й летіти наосліп, навмання, на гостроверхий частокіл, або в глибокі хвилі ставу.

Такий гарний їй сон снився, а так погано збудилася! Снилось Марусі, буцім вона маленька, босоніжка, в куценькій сорочинці, стоїть у пасіці й боїться бджіл. Аж де не взявся Борис. Причвалав, привязав коня біля перелазу, іде. Такий красунь, у новій свитці і в смушевій шапці, шабля при боці. Побачив її і руки до неї простягнув, як до дитини, коли хочемо, щоб до нас прийшла і кликав: „Хойці, ходоньки, хойці".

Накрила повіками очі, бо хотіла ще раз побачити цей дивній, дитяче-щирий сон.

„Ти спиш?" — почула голос Палажки.

„Або що?"

„Бо я тобі сніданок принесла".

„Зараз встаю".

„Та чого? Там така мряка, зимно, полеж собі ще трошки. Поснідай у ліжку, по панськи".

Присунула стілець, накрила рушником, розставила посуд із питвом та їжею і сама на дзиґлику присіла.

Маруся бачила, що Палажка якась не та, як звичайно, але не сміла її питати, боялася щось недобре почути.

Аж по сніданку Палажка перша відізвалася до неї:

„Я, Марусенько, щось для тебе маю".

„Що?"

„Вгадай!"

Марусині чорні брови зсунулися докупи, вузенькі, смажні вуса здригнулись. Надумувалася.

„Ні, не вгадаю. Голову мені запаморочило, кажіть, що таке маєте для мене?"

Палажка нахилилася і шепнула:

„Лист".

„Від кого?" — здивувалася Маруся.

Не знаю, від кого, бо я читати не вмію, але лист писаний до тебе, прихильною тобі рукою".

„Покажіть!"

Палажка зиркнула за одні двері, за другі, глипнула у вікна, чи хто не підглядає, а тоді приступила до ліжка. Сіла й витягнула з-за пазухи листок тісно зложеного паперу.

Маруся простягнула руку.

„Ні, дитино. Перше присягни, що не виявиш мене нікому й ніколи, щоб не знати що". (Далі буде).

З голосів преси

Хто перемагає?

„Берлінер Берзен Цайтунг" займається у трьох останніх числах (156—158) справою англійських настроїв у звязку з німецьким загостренням війни проти Англії. Ці настрої помітно падають в міру зросту затоплюваного німцями англійського корабельного тонажу. Фактом є, що американські корабельні доповнення в ніякій мірі не вирівнюють англійських втрат на морях. Це потвердив знову секретар першого лорда адміралції Флечер у своїй останній промові перед англійським парламентом, якої метою було втихомирити затривоження англійського загалу з того приводу. Він сказав:

»Люди думають, що нині добувати кораблі це таксамо легко, як у Лондоні закликати авто-таксівку. Але якщо на дворі сильний дощ, то й на таксівку приходить нераз довго чекати, заки її дістанеться. Пристосовуючи це порівняння до англійської маринарки, можу отверто сказати, що в нас не то що падає дощ, але йде постійна злива«.

Дійсно, це не жарти, коли Англія втратила у цій війні дотепер аж 10 міліонів реґістрованих брутто тон! Тимчасом перстень німецьких підводних суден довкола англійського острова все більше затіснюється; що більше — ці підводні судна заганяються вже далеко на Атлянтійський та Тихий Океан!

»В Лондоні надіються — пише автор передової статті «Берл. Б. Цтг» — на американські корабельні варстати, як на останній ратунок. Але навіть американські знавці, — як напр., військовий співробітник «Ню-Йорк Таймс» Болдуїн — поважно сумніваються, чи американська продукція зможе виповнити корабельні втрати Англії. «В Америці запізно вирішили програму приспішеної будови транспортових кораблів, — пише Болдуїн. — Наші корабельні варстати вже переобтяжені замовленнями на будову 446 воєнних кораблів для американської фльоти, що коштуватимуть 8 міліярдів долярів». Болдуїн не вірить, що Америка зможе цього року побудувати більше кораблів, ніж на 1 міліон рег. брутто тон, при чому відомо, що німці потребують для їх затоплення куди менше часу«.

Отже англійські надії на американську допомогу сильно перебільшені. Признає це зештою військовий співробітник „Таймс-а", сотник Фелс, коли пише в „Іл. Лондон Нюз" м. ін.:

»Буває, що інколи просто жахаюся, коли читаю у пресі оптимістичні уявлення про промислову спромогу Злучених Держав. Тоді бачу, що всі ці підрахунки спираються на продукційних сподіваннях на 1942 або на 1943 рік, хоч автори вмисно цього не пояснюють. Пригадаймо собі, що Злучені Держави вели останню війну головно англійським та французьким матеріялом. Щоб не витрачувати взаємно своїх сил, мусимо у цій справі якнайдокладніше порозумітися з нашими приятелями по той бік Атлянтійського океану. Якщо це має вдатися, мусимо все докладно і систематично розплянувати. Нині справа виглядає так, що по кожному важкому ударі Німеччини по нас, по кожному тяжкому німецькому налеті на якийсь наш промисловий осередок, — Америка обурюється і все нам щось нове обіцює. Це гарно, але не можна хіба заступати обіцянками принципу праці«.

Ось так виглядає англійська дійсність „про домо суа". Вона зовсім інша, ніж чванлива пропаганда, що має все тільки на меті підбадьорити власний нарід, що в масі не читає спеціяльної преси, та впливати проанглійсько на нерішені ще народи світу. Проте і ці англійські маси мають, здається, також доволі пропагандивних обіцянок і все більше зневірюються. Про це свідчить м. ін. голос доволі популярного щоденника „Дейлі Гералд", який пише:

»Англійський нарід уже давно перестав цікавитися професійними оптимістами. На жаль, є ще дуже багато таких оптимістів, що намагаються світити в очі своїм фальшивим крамом. Одні із них видвигають всякі можливі теорії про нібито занепад німецької народньої моралі, інші запевняють, що знають уже подробиці про безпосередньо близьке залом ння нац.-соціялізму в Німеччині, яке ось-ось прийде. Такі байки надоїдають уже англійському народові й роблять його нервовим. Нарід дійсно не має вже терпеливости для людей, які хочуть вмовити в нього, що війну можна буде виграти щасливим припадком, або, що неадарність нашого ворога сама видасть нам його в наші руки. Англійський нарід цікавиться вже тільки звідомленнями про справжні осяги британського уряду«.

Реасумуючи такі голоси самої англійської преси, дійсно може дивним видаватися, як дуже і як безкритично йдуть ще люди в Европі за чванливими підшептами розпучливої, призначеної на експорт англійської пропаганди. Незапереченим фактом є для всіх, що воєнна ініціятива далі в німецьких руках і що її боєві успіхи не затінила ще ніодна невдача. А це є й буде все рішальне в оцінці всякого воєнного положення. Пророцтвами, блефом і погрозами ще ніхто ніякої війни не виграв.

Історичні картини в аркушах

повинні знайтися в кожній українській хаті, в домівці УОТ, УДК та кооперативах!

Є це образи, що їх намалював арт. мал. Е. Козак, друковані в 4 красках на доброму папері.

В продажі є два взори (аркуші). На одному аркуші є 3 образи (1 більший і 2 менші), кожний аркуш формату 100×35 цм.

І. аркуш представляє такі образи:
1. СОБОР У ХОЛМІ. 2. ЗАСНУВАННЯ ХОЛМУ. 3. ВЕЖА КОРОЛЯ ДАНИЛА В СТОЛПЮ.

ІІ. аркуш представляє:
1. ЇХАВ КОЗАК ЗА ДУНАЙ. 2. НАМ ПОМОЖЕ СВ. ЮР (козаки атакують ворога). 3. НАША ПІСНЯ — НАША ДУМА...

Ціна картин: 1 золотий за аркуш або 2 золоті за два аркуші.

Книгарням, кооперативам та відпродавцям умовлений рабат. При поодиноких замовленнях треба додати 30 сотиків на порто двох аркушів. — При дрібних (не книгарських) замовленнях на 20 золотих порто оплачує В-во. За готівку або післяплатою висилає:

„УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО"
Краків, Райхсштрассе 34.

ГЕРОЙСЬКІ ПОДВИГИ НІМЕЦЬКИХ ШТУРМОВИКІВ

СОФІЯ, 9. IV. — Підчас того, як німецькі війська переходили югосл. кордон 6. квітня ц. р. ранком, дійшло при переході одної ріки до ряду скорих і нагальних боєвих дій. При тому відзначилися особливо два німецькі штурмові відділи. Вони перешкодили сербам висадити один важний міст, заатакували чотири новітні форти, положені по другій стороні ріки, озброєні в протипанцирні гармати, скорострілі й гранатники. Після завзятого бою горстка німців перемогла переважаючі ворожі сили, взяла штурмом форти й утримала у своїх руках міст для військових відділів, що надходили.

—o—

ПЕРШІ ЮГОСЛАВЯНСЬКІ ПОЛОНЕНІ

СОФІЯ, 9. IV. — Вже приїхали до Софії перші сербські полонені. Болгарський часопис „Дума" пише, що їх вигляд жалюгідний. Вони прибиті, їх лиця бліді з виснаження. Багато з них ще живе під враженням жахливих атак спадних літаків і переможних німецьких панцирних дивізій. Всі ці сербські полонені ще не очуняли з нервового переляку. Болгарський часопис пише, що німецькі вояки, після того, як відібрали зброю сербам, дали їм першу лікарську поміч, дали їм їсти й опісля відіслали їх у запілля.

—o—

Похорон гр. Телекія

БУДАПЕШТ, 9. IV. — У понеділок пополудні відбулися в Будапешті похорони гоголови мадярського уряду гр. Павла Телекія, що помер в трагічних обставинах. Жалібна урочистість відбулася в копуловій салі мадярського парляменту в приявності реґента й спеціяльних відпоручників Німеччини, Італії, Японії та Болгарії. Після церковної відправи голова уряду й міністер закордонних справ Бардоші виголосив похоронну промову, що вшанувала заслуги покійного.

Німецька делеґація під проводом великого адмірала Редера прибула в понеділок рано до Будапешту. Після того, як представники мадярського уряду привітали німецьких гостей і як великий адмірал Редер пройшов перед фронтом почесної сотні гонведів, делеґація відїхала до копулової салі мадярського парляменту. Великий адмірал Редер склав вінок від Фірера на домовині пок. гр. Телекія. Інші вінки склали летунський аташе полковник Фітерер від райхсмаршала Ґерінґа, посол фон Ердмансдорф від мін. фон Рібентропа і провідник закордонного відділу націоналістичної партії Есп від заступника Фірера Рудольфа Геса.

—o—

Привітайте своїх Рідних, Приятелів та Знайомих на сторінках „Краківських Вістей"!!!

Новинки

КАЛЄНДАР

ІТЕНЬ.

0. Четвер — пр. Іларіона.
1. Пятниця — смч. Марка.

— ЧЕРГОВИЙ ВИКЛАД з нагоди 100-ліття по- „Гайдамаків" Т. Шевченка, уладжений захо- Наукової Ради УЦК буде в середу, дня 9-го тня ц. р. в год. 19-ій (7-ій вечором) у домівці раїнського Видавництва при Райхсштрассе 34, ов. — Говоритиме проф. Павло Зайцев з Вар- и на тему: „Психольогічний портрет Шевчен- . Управа Наукової Ради запрошує на згаданий лад нашого відомого й заслуженого дослідника рчости Т. Шевченка всіх своїх Членів і При- ьників. Гостям раді. Вступ вільний.

— ВПИСОВЕ І ВКЛАДКА ДО ЦЕНТРАЛЬНОЇ АВНИЧОЇ СЕКЦІЇ. Пригадуємо членам „Прав- ої Секції", що вписове до Секції виносить од- азово 2 зол., а членська вкладка 1 зол. місячно, слід вплачувати правильно до каси УЦКомітету, тр. Правнича Секція, Краків, вул. Зелена 26/7, до рук скарбника прок. Григорія Онуферка, ків, Аусенрінг 110, м. 15, згл. до рук збірщика. хається, щоби голови Повіт. Правн. Секцій та кові (самі або скарбники) стягнули вписове й ські вкладки від членів Секцій та переслали вку до каси Центр. Правничої Секції поштовим казом або складанкою „Українбанку", відділ ракові ч. 2331, з дописком вгорі середньої ча- и складанки — ЦПР.С. — та одночасно пере- али виказ членів (прізвище, імя, звання, адреса), вплатили вкладки на адресу Центр. Правн. Сек- при УЦК в Кракові, Зелена 26/7. — Провід тр. Правн. Секції при УЦК в Кракові.

Приймемо зараз

1. САМОСТІЙНОГО КНИГОВОДА,
2. ДВОХ УРЯДНИКІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

Рефлектуємо лише на першорядні сили з відповідною практикою і знанням німець- кої мови. Платня згідно з умовою. Подання з залученим описом життя і праці, заопініо- вані УДК., пересилати на адресу:

„Українське Видавництво",
Краків, Райхсштрассе 34.

-5 Неприйняті подання залишаться без відпо- віди.

— ЛІТЕРАТУРНІ ВЕЧОРИ В ЯРОСЛАВІ. В су- ту 5. квітня ц. р. започаткувала Секція Товарись- Культури УОТ „Родина" в Ярославі серію лі- ратурних вечорів із чайком та гутіркою. Такимособом „Родина" хоче розбудити в себе това- ське життя, де, крім звичайної розваги, можна присвятити декілька хвилин й літературі та ми- стцтву. „Родина" враз із рухливим своїм коміса- м О. Вергуном та м-ром Ґут-Кульчицьким узя- ся виконати це насправді гарне завдання і так, виявилося хоча би з першого вечора, осягне бу- ть надійні. Перший вечір відкрив п. О. Вергун, ясуючи мету таких сходин-гутірок, при чому для замість сходитися до всяких каварень і кнай- к – шукати розваги в „Родині" й зробити її та- м чином дійсною „Родиною", а не звичайним сиповим прибіжищем. — В програмі цього пер- ого літературного вечора відчитав м-р Ґут-Куль- цький вимки з творів Богдана Лепкого та Осипа аковея, а саме декілька найкращих новель цих письменників. З черги п-ні Черкавська прочитала туальну картину з життя нашого шкільництва, спробу пера м-ра Ґут-Кульчицького. — Назагал вечір був симпатичний і треба надіятися, що на ому започатковані вже імпрези не покінчаться, м більше, що чергові читання присвячені будуть бит..ві ярославської богеми. В найближчу суботу вечір посвячений Березі. — Приявний.

— ПОДЯКА. Високопреосвященному Архиєпи- скопові Палладієві, Всечесним: Протопресвітерові ..щевському, Мітратові Борецькому, Священикам: ..вицькому й Лопуховичеві, Протодияконові Смо- ові, П. Регентові Демчукові й цілому митрополи- чому Хорові Української Православної Парохії у Варшаві за відправу Богослуження та участь у по- хороні мого померлого Мужа, сотника Київського Козацького полку — МИХАЙЛА ХАНЕНКА, Укра- їнському Допомоговому Комітетові та іншим укра- їнським Організаціям, сердечному Приятелеві По- ..ного Полковникові Павлюкові та всім, хто взяв участь у віддані останньої прислуги Померлому — складає щиру подяку

..52 вдова О. ХАНЕНКО.

— ЗАЯВА. Подаю до відома П. Т. Членів Секції „Родина" в Ярославі, що з днем 7. 3. 1941 р. пере- став я бути виділовим Секції і в Секції від того часу не виконую ніякої функції та за її діяльність не можу вести найменшої співвідповідальности. — Ярослав, 31. III. 1941. — СТЕПАН КІКТА. 1378

Зїзд українських правників у Кракові

Центральна Правнича Секція при УЦКомітеті в Кракові повідомляє, що в днях 13. і 14. ц. м. (латинські Велик. Свята) відбудеться заходом тієї Секції **Зїзд Українських Правників** з Генерального Губернаторства. В його програму увійдуть важні фахові й станові справи, що цікавлять увесь український правничий загал ГГ.

У цьому Зїзді візьмуть обовязкову участь усі голови Повіт. Правничих Секцій разом із одним співробітником та всі звязкові. Крім цього можуть та повинні взяти також участь, як гості, поодинокі члени Правничих Секцій. Учасники Зїзду мусять зголоситися заздалегідь **письменно** на адресу УЦК, Правнича Секція, Краків, Зелена 26/7, III пов., при чому мусять виразно зазначити, чи рефлектують на нічліг.

Поодинокі Секції чи звязкові перешлють негайно спішним листом (експресом) звідомлення з дотеперішньої праці, якщо досі цього не зробили. Одночасно перешлють заяви членів та їхні анкетні листки, що їх досі не передано. На кожній заяві мусить бути стверджене членство кандидата на члена Секції з боку дотичного УДК.

Одночасно пригадується, що в звязку з розпорядком Дирекції Залізниць у Кракові про окремі дозволи на їзду залізницею, що обовязуватиме від 12. IV. ц. р. — всі учасники Зїзду з-поза Кракова повинні подбати заздалегідь про потрібні дозволи в компет. влади.

Ціна карти вступу на святочну вечерю, що відбудеться в рямцях Зїзду, сягає 20 зол., які можна переслати поштою на конто УЦК Правн. Секція або вплатити при вступі на салю.

Кожний учасник Зїзду повинен мати окрему посвідку (повновласть) від свого УДКомітету.

В неділю, дня 13. IV. 1941 р. в год. 12-ій відправиться в Православному Соборі на Празі у Варшаві

ПАНАХИДА

за душу Світлої Памяти Сотника Київського Козацького Полку

МИХАЙЛА ХАНЕНКА.

1383 Вдова **О. Ханенко.**

Хорвати проти Білгороду

РИМ, 9. IV. — По останнім вісткам заклики хорватських провідників до повстання хорватів проти Білгороду найшли в цілій Хорватії незвичайний відгомін. Заклики про допомогу до Німеччини хорватських націоналістів, що втекли перед сербським терором, телеграма хорватських націоналістів до **Фірера** з проханням визволити зпід сербського ярма, як також заклик Павліча — характеризують положення в Хорватії. В Загребі тужать за звільненням від сербського ярма. Через ці хорватські заклики світ довідався про версайську будову югославянської держави з її брутальним сербським централізмом і гнетом інших національних ґруп. Білгород сподівався, що через участь Мачека в уряді хорватська проблема буде зліквідована. Хорватський нарід уже відповів Білгородові на сербський терор, домагаючись вільної хорватської держави.

Матсуока залишається ще в Москві

ТОКІО, 9. IV. — Японський міністер закордонних справ **Матсуока** заявив московському представникові японської аґенції Домеї, що коли би це могло довести до покращання японсько-совітських взаємин, він залишився би ще кілька днів довше в Москві, хоч первісно того не передбачував. Мін. Матсуока ще не сказав, коли остаточно відїдже.

Зближений до японського міністерства закордонних справ „Джепен Таймс енд Едвертайсер" пише: „Підчас нової европейської війни на Балкані Японія якнайбільше співчуває своїм союзникам Німеччині та Італії. Тому Японія дасть великодержавам осі вичерпну практичну допомогу. На думку японського щоденника Німеччина була би воліла мирне урегулювання взаємин з Югославією замість війни. Та просто незрозуміла поведінка Югославії не залишила Німеччині ніякого іншого виходу".

Голоси перестороги в Злучених Державах

НЮ-ЙОРК, 9. IV. — Представники 43 американських стейтів прийняли резолюцію з домаганням, щоб Злучені Держави безумовно вели політику мира. Резолюція закидає Рузвелтові й Уілкому зломання своїх виборчих обіцянок щодо вдержання Злучених Держав далеко від війни. Вона домагається скінчити з „військовим союзом і британською імперією", а передусім заборони висилати на море американські морські конвої. На одному масовому зібранні в Кливленді також сенатор Уілер остерігав перед введенням американських конвоїв. Такі конвої мають у найближчому часі вислати на пробу до Південної Америки або Південної Африки. Оскільки американське громадянство не запротестує тоді занадто поважно, такі конвої вислали би й до воєнної смуги. Тоді треба ще тільки виміни стрілів і Злучені Держави знайдуться в стані війни.

Японська політика під знаком політики пакту трьох

ТОКІО, 9. IV. — До Токія зїхалися на кількаденну нараду ґубернатори всіх японських провінцій. У вівторок ранком промовляв до них голова уряду **кн. Коное**, що обговорив японську закордонну і внутрішню політику. „Не потребую спеціяльно зазначувати, — сказав Коное — що політика Японії рішуче звернена на пакт трьох. Японія бажає щораз більше затіснювати свої взаємини зі союзними великодержавами осі, щоб таким чином по змозі якнайскорше завести світовий мир. У внутрішній політиці найпекуче завдання — це основна реформа цілої національної структури. Коли б хтось намагався створити добре зорганізовану й успішну національну оборону та мобілізаційну систему країни тільки за допомогою адміністраційних засобів без основних реформ підстав національного життя, то це могло б довести до провалу цілої акції".

Негайно після того Тенно прийняв усіх ґубернаторів, що склали цісареві звіти про відносини в своїх провінціях.

З українського життя

ПЕРЕМИЩИНА НА ШЛЯХУ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ РОЗБУДОВИ

Березень є тим місяцем, що в ньому хлібороб береться до праці в полі. Цього місяця кружки »Сільського Господаря« й Секції »Хліборобського Вишколу Молоді« виготовляють плян праці й на підставі нього — бюджет на біжучий господарський рік. Це все відбувається на річних загальних зборах кружків »С. Г.« і зборах ХВМ, що якраз тепер відбуваються по селах. До поданих у »Краківських Вістях« з 25. III. ц. р. сіл, в яких відбулися основуючі збори ХВМ і річні загальні збори кружків „С. Г.", належать ще села:

Кіньківці. Загальні збори кружка „С. Г." відбулися дня 10. III. До проводу кружка »С. Г.« покликані: голова — Володимир Дучинський, члени — Іван Малкош і Михайло Березка, та до Ради — Володимир Кіт, Теодор Щур. До Контрольної Комісії — Ілько Кіт і Степан Щур.

Вапівці. Загальні збори кружка »С. Г.« відбулися 13. III. при участи 150 осіб, з того 104 члени »С. Г.« Зборами проводила президія в складі: о. Йосиф Коленський — голова й Петро Яновський — секретар. До проводу кружка покликані: голова — о. Йосиф Коленський, члени — Іван Козак і Петро Яновський. До Контрольної Комісії: голова — інж. Ігнатенко, Петро Козак (солтис) і Олекса Серевко. По зборах кружка »С. Г.« відбулися основуючі збори секції ХВМ, до проводу якої покликані: Наталка Горак і Андрій Козак.

Коритники. Збори кружка »С. Г.« відбулися 18. III. Зборами проводила президія в складі: о. Зелений — голова та Яків Куратович — секретар. До проводу покликані: голова — Микола Баран, члени — Курятович Яків і Василь Галушка. До Ради: Іван Чурек, Микола Пупко й Іван Бель. До Контрольної Комісії: о. Зелений Теодор — голова, учитель Степан Гапчук і Пупко Михайло — члени.

Рушельчиці. Збори кружка „С. Г." відбулися 19. III. Зборами проводила президія в складі: дир. Василь Ласка й учит. Теодозія Мурдза — секретарка. До проводу кружка »С. Г.« покликані: голова — Андрій Пилипцьо, члени — Кость Тимчук і Юрій Матвій. До Ради: Іван Буцік, Петро Гірчак і Антін Матвіїв. До Контрольноої Комісії: голова — дир. В. Ласка, члени — Іван Сорока і Петро Музика. Основуючі збори ХВМ ізза пізньої години перенесено на кілька днів пізніше.

Бабичі. Збори кружка »С. Г.« відбулися 20. III. До проводу покликані: голова — Андрій Сидор, члени — Іван Буць і Роман Вапнярчик. До Ради: Василь Труш, Володимир Лях і Іван Сидор. До Контрольної Комісії: голова — о. Василь Колос, члени — Евстахій Сасс і Іван Ткач. Надзвичайно гарно перевела основуючі збори ХВМ передовичка Ірина Буцівна, яку покликано на голову проводу секції ХВМ в Бабичах. Також і передовик Осип Труш виступив із добрим докладом. Крім згаданих до проводу секції ХВМ покликано Степанію Сидор.

Кривецька Воля. Збори Кружка „С. Г." відбулися 21. III. Збори переводила президія в складі: о. Рибалт — голова й Іван Попович — секретар. До проводу Кружка покликані: голова — Осип Тенус (син Івана), члени: Степан Павук і Іван Попович. До Ради: Лев Попович, Осип Тенус (син Теодора) та Осип Павлик. До Контрольної Комісії: Петро Павлик, Онуфрій Драґаник і Григорій Курас — По зборах Кружка „С. Г." в порозумінню з Куренем Молоді відбулися Збори Х. В. М., до проводу якого покликані: голова — Петро Драґаник, члени — Степанія Пеля, Йосифа Вільшанська та Ольга Розтецька.

Середня. Збори Кружка „С. Г." відбулися 21. III. Зборами проводила президія в складі: о. Рибалт — голова й Микола Ковальчик — секретар. До проводу Кружка „С. Г." покликані: голова — Михайло Гижа, члени — Микола Ковальчик і Михайло Пердута (син Василя). До Ради: Михайло Мушак, Василь Мушак і Йосиф Вапнярчик. До Контрольної Комісії: Степан Пердута (син Трохима), Яків Сеньчик і Михайло Пердута (син Миколи).

Кривча. Збори Кружка „С. Г." відбулися 22. III. під проводом президії в складі: о. Томашівський — голова й Іван Старух — секретар. До проводу [...]кликані: голова — Іван Орловський, члени: [...] Старух і Степан Орловський. До Ради: Андрій [...]кочий, Данило Туш і Петро Кіц. До Контроль[ної] Комісії: інж. Г. Гордієнко — голова, Роман Ва[...] і Василь Мукар — члени.

На річних зборах усіх Кружків „С. Г." Пере[ми]щини був присутній інж. Юрій Артюшенко, що [...] голошував реферати про головні закони поле[вої] господарки та покликував проводи Кружків [„С.] Г." та Х. В. М. Участь на всіх зборах була вел[ика]. В усіх селах салі були виповнені вщерть. Зб[ори] кінчалися відспіванням національного гимну.

Більше святочно, миліше й по-християнськи виглядатиме Ваша хата, домівка, де живете чи працюєте, коли на її стінах будуть гарно виконан[і]

Українські образи святих

1. СВ. ВОЛОДИМИР і СВ. ОЛЬГА
2. СВЯТИЙ ЮР

Оба ці образи многобарвні, роботи арт. Наконечного, одобрені Галицьким Митрополитом, друковані на гарному картоні, форм. 35x50 цм.

Ціна поодинокого образа 2.— зол, з пересилкою 2.40 зол.

Питайте за тими образами в усіх книгарнях!

Висилаємо за готівку, або за післяплатою.

Краків, Райхсштрассе 34.

Замовляти: „Українське Видавництво"

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

ПОРУЧАЄТЬСЯ ВСІМ УКРАЇНЦЯМ у Великонімеччині замовляти книжки з нових і старих видань (між іншим: повне видання „Кобзаря" Сімовича), самоуки й слівники німецької мови, тризуби, листівки (великий вибір великодніх) і т. п., лише в новій **українській книгарні „ВЕРНИГОРА"**. Замовлення прошу слати: Duschenko Stephan, Ringelheim (Harz), Mühlenweg 143. 1289 6-12

КРАВЕЦЬКА ФІРМА ВАСИЛЯ БУРКИ

подає до відома всім П. Т. Клієнтам, що від 26-го березня ц. р. зістала перенесена з вулиці Кармелітської на вулицю ГЕРТРУДИ 16, м. 6. 1220 12-12

РІЗЬБИ ВИШИВКОВИМ СПОСОБОМ: касети, бомбонери, альбоми, тарілки, тощо гуртом поручає **Володимир Повзанюк, Краків, Фльоріянська ч. 6.** 1161 8-24

Швець, на постійній посаді, з вищою освітою і шевським курсом, пошукує українки до 30 літ. Ціль — подружжя. Листи з світлиною посилати на адресу: Piatnoczka Andrij (давніше Журавці, Рава Руська), Elbing, Heilgeiststr. 25. Westpr. 1388 1-1

Кравець на постійній праці, з вищою освітою і кравецьким курсом, пошукує українки до літ 25. Ціль — подружжя. Листи із світлиною слати на адресу: Bojko Iwan, Elbing, Wilhelmstr. 17. Westpr. 1375 1-1

ДЕРЕВНІ РІЗЬБИ у різній формі продає гуртом **ГУЦУЛЬСЬКЕ МИСТЕЦТВО, Краків, Адольф Гітлерпляц 18.** 1250 1-1

Знайомих із **Білки Королівської,** що можуть посвідчити про мою приналежність до української національности, прошу написати до „Ukrainische Nationale Vereinigung", Kattowitz, Heinzelstr. 1. — **Ситник Анна.** 1369 1-1

Хто має або знає, де можна дістати, книжечку „В червонім царстві Сатани" і „Селянський Календар" на 1937 рік, видання „Нового Села" — прошу написати до мене на адресу: Михайло Тимченко, Krakau, Aussenring 133, W. 12 a. 1-2

Прошу всіх, які знали б щобудь про **Когута Василя,** що коло 26. III. ц. р. перебував у Балигороді, ласкаво повідомити мене на адресу: Когут Михайло, Finow/Mark, Heideweg 10. 1372 1-1

Дорогі Друзі з села **Ляшки Завязані, пов. Рудки,** зголосіться на адресу: Панчишин Василь, Thomsdorf, bei Arthur Hess, Kr. Heiligenbeil, Ost. 1373 1-1

Дорогі друзі з села **Острожець, повіт Мостиська,** зголосіться на адресу: Говдрич Михайло, Thomsdorf, bei Erich Korn, Kr. Heiligenbeil, Ost. 1374

Пошукую всіх знайомих та товаришів: **Дудик Іван,** bei Knöfler, Oberpeissen, Bernburg-Land. 1376 1-1

Друзі з сіл **Григорів, Васючин, Журів, Підмихайлівці, Воскресінці** відозвіться: Wasyl Prus, G-n XXI b. 109, Stalag II C/IX/73. 1377 1-1

Друзі й знайомі з села **Угринь, пов. Чортків,** відозвіться на адресу: Fyłypowycz Hryń, bei Robert Fichte, Bootbaumeister, Breslau I, Willa Zedlitz. 1379 1-1

Друзі й знайомі з села **Монастирець, пов. Самбір,** зголосіться на адресу: Wagurak Stefan, bei Robert Fichte, Bootbaumeister, Breslau I, Willa Zedlitz. 1380 1-1

Михайло Петришин — Сень, Бузеччина — Ль[вів] закликає краянів, товаришів та знайомих відо[зва]тися: М. Петришин, bei Hopert, Beddingen, [...] Braunschweig. 1381

Пошукую знайомих із села **Піски, пов. Львів.** Л[...] прошу спрямовувати на адресу: Syneńkyj Fe[...] Salzgitter, Kr. Goslar, Lager 12/81. 1384

Друзів і знайомих із села **Грабовець, п. Терно[піль]** і всіх, що знають, що сталося з моїм братом, [...] перебував у Stalag XVIII B, прошу писати: О[...] Чорний: Finkenheerd, Bahnhofstr. 24, Frank[furt] a/Oder. 1385

Друзі й знайомі з сіл **Чаплі й Янова, пов. Сам[бір]** відозвіться на мою адресу: Микола Козак, О[...]schau, üb. Bad Lausick, Bez. Leipzig, Sachs., [...]rumwerk A. G. 1386

Друзі й знайомі з села **Воскресінці, пов. Колом[ия]** відозвіться на мою адресу: Дмитро Гуцуляк, О[...]schau, üb. Bad Lausick, Bez. Leipzig, Sachs., [...]rumwerk A. G. 1387

Розшукую **Дарію з дому Ціташева** (Стрільбич[і]) Komar Wasyl, Lipiny, A. Hitlerstr. 19. 1[...]

ЄДИНА В КРАКОВІ

Українська Книгарн[я]

ДЕШЕВА КНИЖКА

при вул. БРАЦЬКІЙ 9. (бічна Адольф Гітлер[пляц], між вул. Ґродзкою і Вісьльною) прод[ає] ПАПЕРИ, КАНЦЕЛЯРІЙНЕ ПРИЛАДД[Я], МИСТЕЦЬКІ РІЗЬБИ З ДЕРЕВА, КНИЖ[КИ], 1371 ОБРАЗИ, ЛИСТІВКИ, ЧАСОПИСИ

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 60 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини начеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-3[9].
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Kr[akau], Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7. Fernsprecher 10[2-79]